

Večernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), štev. 256

Maribor, petek 9. novembra 1928

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglas po tarifi

Oglaš sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Tožba proti dr. Mačku in Pribičeviču

ŠVEDSKO VŽIGALICNO POSOJILLO PRED NARODNO SKUPŠČINO. — DR. MARINKOVIČ RESNO ZBOLEL

BEOGRAD, 9. nov. Na današnji seji narodne skupščine je predsednik Mihajlovič po prečitani zapisnika sporočil, da je predložila vlada med drugim nujni zakonski predlog o sodnih taksah in sicer kot dopolnilo zakona o sodnikih. Poslanec Voja Lazić je govoril proti nujnosti, češ da je treba predlog najprej točno proučiti. Vlada večina je sprejela nujnost. Poslanec Voja Lazić je stavil nato nujen predlog o podpori pasivnim pokrajnam v obliki zaposlitve prebivalstva pri javnih delih. V utemeljevanju je naglašal, da zakonski predlog vlade ne odgovarja potrebam in tvori le novo možnost korupcije in podpiranja radikalnih in demokratskih agitatorjev. Podpora naj se zviša od 100 na 400 milijonov dinarjev in izvedejo naj se javna dela, da se tako nudi prebivalstvu zaslužek.

Posl. Vujić je zahteval nato od skupščinskega predsednika pojasnilo, zakaj odbor za zakon o korupciji nič

ne dela. Predsednik je odgovoril, da čaka odbor še na razna pojasnila finančnega ministra.

Ob 11.30 je prešla skupščina končno na dnevni red: Razprava o švedskem posojilu. Seja se bo najbrže nadaljevala popoldne.

BEOGRAD, 9. nov. V današnji »Politiki« odgovarja kabinetni šef notranjega ministra imenom dr. Korošca na včerajšnji članek glede zatiranja tiskovne svobode in naglašja, da postoja notranji minister strogo po zakonu. Kar se tiče očitka, da se notranji minister ne upa nastopiti proti dr. Mačku in Pribičeviču, pa pravi, da je proti obema že uvedeno sodno postopanje in da bosta odgovarjala za vse pregreške proti zakonu.

BEOGRAD, 9. nov. V demokratskih krogih se govori, da je zunanji minister dr. Marinković resno zbolel in da bo moral zato na daljši oddih na otok Krk ali pa celo v Egipt.

Lava prodira dalje

POIZKUSI, DA USMERIJO ODTOK ŽAREČE LAVE PROTI MORJU. — MESSINA V NEVARNOSTI, DA BO V KRAVKEM ODREZANA. — 8—10 KILOMETROV NA URO.

RIM, 9. nov. Vulkan Etna bruha dalje. Ogromne količine lave se pomikajo s hitrostjo 8—10 km na uro v vseh smereh. Pokopališče v Nunziati je že popolnoma zasuto. Lava je oddaljena samo še 150 metrov od postaje Mascali in 200 metrov od proge proti Messina. Kolodvor v Niari je že od vseh strani obkrožen od lave, tako da je železniški promet na tem kraju že prekinjen. Na pomoč poklicano vojaštvo in organizirani prisilni delavski oddelki kopljejo z največjo naglico jarke, da bi tako usmerili tok lave

proti morju. V prizadetih pokrajinah se odigravajo dramatični prizori. V nekaterih vaseh je zgorelo več prebivalcev s hišami vred, ker jih je lava zasačila v spanju in se niso mogli več rešiti. Nad Etno neprestano krožijo letala, ki opazujejo izbruh ognjenika in dajejo signale. Računa se, da bo Messina že tekom današnjega dne odrezana od ostale Italije. Bruhanje Etna je sicer včeraj nekoliko pojemale, zato pa je postalo ponoči tem strašnejše in naravnost katastrofalno.

Radio-postaja v Zagrebu

ZAGREB, 9. novembra. Instalacijska dela pri radio-oddajni in sprejemni postaji so končana in je potrebna samo še priključitev električnega toka. Postaja bo 1. januarja slovesno otvorjena. Pošto ministristvo se pogaja z Nemčijo, Češkoslovaško, Madžarsko in Italijo radi transmitiranja brzojav. Sedaj transmitira Zagreb mesečno do 20.000 brzojav. Stroški za obe postaji znašajo 6½ milijona dinarjev.

Uladna kriza v Rumuniji

BUKAREŠTA, 9. nov. V razpletu vladne krize na Rumunskem še ni prišlo do preokreta. Londonski poslanik Titulescu, ki je dobil včeraj mandat za sestavo koncentracijske vlade, je konferiral danes z Bratianom, Maniom, Jorgo in Avarescom. Popoldne bo sprejet od regentskega sveta v avdijenci. V poučenih krogih smatrajo, da bo ostala akcija Titulescu brez uspeha in da bo končno sestavljen Maniu homogeno vlado narodne kmečke stranke.

Briand ali Poincare?

PARIZ, 9. nov. Dosedaj še ni nikdo dobil mandata za sestavo nove vlade. Domneva se, da ga bo najprej dobil dosedanji ministrski predsednik Poincare, ki pa bo pri tej priliki nasvetoval, da naj predvsem poizkusi Briand sestaviti levičarsko vlado. Ker pa je že vnaprej jasno, da se Briandu to ne bo posrečilo, je računati s tem, da bo nato Poincare sestavil prehodno vlado, ki bo rešila proračun, nakar bodo razpisane nove volitve.

Epidemija škrlatinke v Zagrebu.

Škrlatinka je zavzela v Zagrebu v zadnjem času že čisto epidemičen značaj. Bolnica je že prenapolnjena in je moralo radi tega več bolnikov ostati v domači oskrbi. Skoro vsak dan oboli po zagrebških šolah 5—6 otrok. Na konferenci zdravnikov je bilo zato sklenjeno, da naj se z današnjim dnevom zapro vse osnovne in meščanske šole za štiri tedne, prva dva razreda srednjih šol pa za 14 dni. Vsi šolski prostori se morajo v tem času temeljito očistiti, prezračiti in razkužiti. Vrh tega je vsej mladini izpod 14 let prepovedano posejanje kinemaotograf, zabav, plesnih šol itd.

Proračunska seja oblastne skupščine

SPREMEMBE PRORAČUNSKEGA OSNUTKA. — OBLASTNI ODBOR ZAVRAČA KONTROLO IN PREDLOGE OPOZICIJE. — MEDMURJE KOT KOLONIJA. — ZAPOSTAVLJANJE OBR TI IN INDUSTRIJE. — VEČINA MISLI, DA SO DOVOLJ TEHNIČNI POPRAVKI.

Maribor, 9. novembra.

Po dvajsetem delu finančnega in uredbodajnega odseka se je danes ob 8.30 mih sestal skupščinski plenum k proračunski razpravi.

Finančni odsek je osnutek proračuna na svoji seji tako spremenil, da znašajo sedaj izdatki 63.831.569 Din (prej 62.796.569), dohodki pa 64.336.569 Din (prej 62.796.569).

Oblastni proračun izdatkov in dohodkov je zastavljen takole: redni izdatki 62.831.569 Din, redni dohodki 63.336.569 Din, višek rednih dohodkov 455.000 Din, izredni izdatki 1.000.000 Din, izredni dohodki 1.000.000 Din.

Višek dohodkov nad izdatki 455.000 Din se razdeli na živinorejski fond (330.000 Din) in na gasilski fond (125.000 Din).

Finančni referent dr. Vebler je uvodoma naglašal, da se je moral oblastni odbor pri sestavi proračuna odločiti za eno od edinih dveh poti: ali naj bo oblastna samouprava navezana samo na sredstva državnih dotalij, ali si pa sama išče sredstva, da lahko nadaljuje začrtano in že začeto delo. Oblastni odbor se je odločil za drugo pot, da ne bo brezplodno, kar se je že storilo in da se bo samouprava sploh lahko udeleževala. Državne dotalije znašajo samo malo nad 11.000.000 in od tega odpade n. pr. na kmetijstvo kar najpotebnejše za izdrževanje prevzetih kmetijskih zavodov. Državne dotalije tudi drugim oblastim ne zadostujejo in vse se zatekajo k davščinam, dokler v parlamentu ne bo sprejet zakon o financiranju oblastnih samouprav.

Ko se je na kratko dotaknil pripravljenih uredb kot viru novih dohodkov, je apeliral na skupščino, naj sprejme proračun kot izraz in dokaz življenja in razvoja oblastne samouprave.

Nato je predsednik s pozivom na določila pravilnika otvoril splošno debato o predloženem proračunu.

Kot prvi govornik je nastopil predsednik kluba KDK poslanec dr. Odlč: Proračun je slika oblasti. Koliko ima od oblasti ljudstvo, nam ta slika malo pove. Govori pa zelo zgovorno, da se oblastni odbor odteguje kontroli. Od preteklega leta nimamo obračuna, da bi videli, kaj je ljudstvo dobilo za svoja velika bremenja. Kakšno sodbo si moramo potem ustvariti o sedanjem proračunu? Njegove postavke so sumne, generalne in tako se bo lahko razloži samovoljno določilo in uporablja, kakor se je že tolikokrat. KDK stoji na stališču, da mora Hrvatske poleg svobodne Slovenije. Referent je govoril o kontaktu med prečanskimi oblastmi, oblastni odbor pa ni česa na stori za kontakt v oblasti sami in pa za to, da bi se premostil jezik, ki je nastal med Hrvati in Slovenci po 20. juniju z opredelitvijo strtnke, ki ima večino v oblastni skupščini. Z Medmurjem se ravna kot z nekako kolonijo. Medmurje tvori šestino oblasti. Koliki del pa dobi od proračuna? Lani se še to, kar je bilo določeno, ni porabilo za Medmurje. Ker ni zaupanja v oblastni odbor, ne more biti zaupanja v njegov proračun.

Posl. Petovar (KDK): Edino pri proračunih lahko tudi opozicija govori, od strani oblastnega odbora se ji pa že kar uvodoma proračunske razprave podtika — demagogija. Predlogi opozicije so vedno stvarni, odbor jih pa dosledno odbija. Mariborska oblast je od vseh oblasti najbolj vinogradniška. Odbor se toliko uči od Avstrije, zakaj pa ne pogleda, kako je tam s trošarino na vino. Previsoko obdavčenje konzumenta ubija producenta. Kot nekako odškodnino se hoče dati vinogradnikom 1 milijon brezobrestnega posojila. Čudno je to, da se ljudem najprej jemlje, potem pa posoja. Lep del tega milijona bodo požrli tudi stroški komisij, ki bodo nadzirale uporabo posojila. Bolje bi bilo, če bi se vsaj pol milijona razdelilo med revne vinogradnike, katerim bi se morali nujno obnoviti vinogradi. Davek na električno strujo je škodljiv tudi na deželi. Letos bo ta davek petkrat večji in ljudje se bodo bali električnih naprav sklepajoč, da bo davščina rasla kakor doslej. Tudi pri povspesjevanju kmetijstva ni marsikaj v redu. Dobre moči se odstavljajo ter podrejajo mlajšim, premalo izkušenim. Za nepravilno razdelitev podpor služi primer dveh dijaških konviktov v Murski Soboti. Pri davčnem denarju ni javnost nikdar prevetila, oblastni odbor pa dosledno zavrača vsako kontrolo ter zavrača vse predloge. Čemu se sploh sedeti po več dni, če je vse, kar napravi in predlaga oblastni odbor, nespremenljivo, potem bi le lahko poslance samo poklicalo k glasovanju.

Tretji govornik posl. Grčar (soc.) se je v glavnem pridružil predgovornikom. Glavne točke njegove stvarne kritike so bile: večina zavrača kontrolo, ljudstvo ne dobi svojega denarja nazaj, zapostavlja se obrt in industrija.

Nemški posl. dr. Mühleisen je naglasil, da je izbral oblastni odbor napačno pot. Prema'o šteti in proračunske postavke preveč za troške.

Odbornik Kranjc se je skušal zavarovati proti očitani, da je v svojem uvodnem referatu podtikal opoziciji demagogijo. Predsednik dr. Leskovar je pojasnjeval, kako je bilo s prehranjevalno — podporno akcijo v Prekmurju in zakaj skupščina ni dobila obračuna za preteklo proračunsko leto. Rekel je, da je bil obračun predložen glavni kontroli in da ga dobi skupščina, ko bo vrnjen. Tega pa ni povedal, zakaj ni dobila skupščina obračunskega prepisa sedaj ob sklepanju novega proračuna.

Za večino je govoril nato dr. Ogrizek. Iz njegovega govora zadostuje en sam primer, da se vidi, kake metode ima večina napram opoziciji. Očitano se je večini, da iznaša svoje predloge kot nespremenljive. »Saj ste prej pol ure popravljali proračun, je dejal dr. Ogrizek. — »Seveda, radi tehničnih napak«, je odvrnil poslanec Petovar. Poslanec Janžekovič od večine je moral kot vinogradnik potrditi, da je imel posl. Petovar prav glede previsoke davščine na vino in neizdatnosti brezobrestnega posojila za vinogradnike.

Ker se ni nihče več javil k besedi, je bila splošna debata ob 12.15 zaključena, podrobna se pa začne ob pol štirih.

Kmetijstvo v mariborski oblasti

ZAČETKI NAPREDKA Z OBLASTNO SAMOUPRAVO.

Država je meseca marca prenesla na oblastno samoupravo sledeče kmetijske zavode:

Kmetijsko-poizkusno in kontrolno postajo v Mariboru, semenogoiško postajo v Belčinih v Prekmurju, trtnico in drevesnico v Kapeli pri Radencih, trtnico in drevesnico v Vukanovcu pri Središču, trtnico v Dramljah pri Celju, vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru, kmetijsko šolo v Št. Jurju ob j. ž., trtnico in drevesnico v Pekrah, drevesnico v Ptuj in kmetijsko šolo v Rakičanu.

S prenosom poslov na oblastne samouprave so prešli k oblastnim odborom vsi dotedanji pospeševalni organi kmetijstva razen oblastnega kmetijskega referenta. S tem je dobil oblastni odbor kader dobro upeljanega uradništva, s katerim je lahko pričel sistematično delo za pospeševanje kmetijstva in iz katerega mu bo mogoče upostaviti sistem specialistov.

V mariborski oblasti imamo danes v devetih srezih devet vzornih posestnikov, za katere je bilo to leto nakazanih nadaljnjih 16.000 Din. S tem zneskom so se na vzornih kmetijah upostavila gnojila in nabavili najpotrebnejši stroji in dobro seme.

Od raznih panog živinoreje najbolj nazaduje konjereja. Zlasti ni prodajnih prilik za mlada žrebeta, ki gredo večinoma v roke mesarjev. Vsled tega se krči število konj, zlasti pa število ubrejenih kobil. Upati pa je, da bomo po večletnem nazadovanju vendar enkrat dosegli ravnesje med povpraševanjem in ponudbo. V zgodnji spomladi se je vršilo licencovanje 102 zasebnih žrebcev. Obenem se je pregledalo 61 državnih

žrebcev, ki se nahajajo v zasebni oskrbi; med njimi je mnogo izrabljenih in starih. Vsled naglega nazadovanja zaskočenih kobil se zaenkrat še ne čuti toliko pomanjkanja števila plemenskih žrebcev, kakor nedovoljna kakovost. Po nalogu kmetijskega ministrstva je bilo nakazano Centrali kasačkih društev v Turnišču pri Ptuj 50.000.— Din državnega prispevka za konjske dirke.

Govedoreja je številčno in kakovostno nekoliko napredovala. Meseca marca je bilo licencovanje bikov v Prekmurju in Medjimurju. Od 1. aprila dalje je oblastni odbor to delo sodelovaniera organov državne uprave nadaljeval v ostalih delih oblasti.

Svinjereja je napredovala. S skromnim zneskom okrog Din 8.000.— se je porazdelilo dvajset plemenskih mrijaškov po nižani ceni.

V svrhu razširjenja naše domače štajerske kure in povzdigo nesnosti so veliko-županski organi brezplačno razdelili tekom lanske jeseni 117 petelinov in 52 kokošij.

Za živinorejsko razstavo v Šmarju pri Jelšah je kmetijsko ministrstvo nakazalo znesek Din 6.000.— za živinorejsko razstavo v Ljubnem istotako znesek Din 6.000.—

Naše mlekarstvo hira vsled pomanjkanja trga za mleko in mlečne proizvode. Mlekarska zadruga v Sv. Lovrencu na Dravskem polju je dobila pomoč 5.000.— Din.

V splošnem je bilo delovanje radi pomanjkanja sredstev zelo omejeno. od 1. aprila dalje pa se je začelo živahnejše delovanje pod ezido oblastnega odbora.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Petek, 9. novembra. Zaprt.

Sobota, 10. novembra ob 20. uri »Thérèse Raquin« ab. B. Kuponi. Zadnjikrat. Nedelja, 11. novembra ob 15. uri »Gejša«. Znižane cene. Kuponi. — Ob 20. uri »On in njegova sestra«. V korist udruženja gled. igralcev.

»Thérèse Raquin« zadnjikrat na mariborskem odru se vprizori v soboto, 10. novembra zvečer. Opozarjamo vse prijatelje dramske umetnosti na to zadnjo priliko, da si ogledajo to zares močno in dobro podano dramo, v kateri ustvarja zlasti gospa Bukšekova lik, ki ostane dolgo v spominu.

Nedelja v mariborskem gledališču. Popoldne priljubljena klasična opereta »Gejša« pri nižanih vstopninah, zvečer pa prvič v sezoni izredno zabavna burka »On in njegova sestra« v korist Udruženja gledaliških igralcev.

Ptujsko gledališče. Dasi je bila hiša pri predstavi »Gejša« popolnoma razprodana, vendarle niso bili pokriti vsi stroški. Bati se je torej, da bo finančni uspeh pri dramskih gostovanjih še slabši. V interesu ptujске publike je, da se še naknadno v kar največjem številu abonira, da tako osigura stalno in dobro gledališko sezono. Tudi je v interesu vsakega posameznika, da se abonira, ker uživa na ta način znaten popust od večernih cen. Ako se ne prijavi še dovoji novih abonementov, bo uprava menda priporočila, povišati vstopnino pri operetnih gostovanjih, dočim ostane cena abonmana v vsakem slučaju neizpremenjena.

Težkoče gostilničarskega stanu

Veliko protestno zborovanje gostilničarjev v Mariboru.

V protest proti vedno večjim oblastnim davščinam je priredila Zveza gostilničarskih zadrug za mariborsko oblast skupno z mariborsko mestno in okoliško zadrugo v sredo javno zborovanje, na katerem so bile zastopane vse gostilničarske zadruge v mariborski oblasti.

Načelnik g. Andrej Oset iz Maribora je v svojem govoru pojasnil, da se bori gostilničarstvo zadnje čase zlasti proti oblastnim davščinam, proti točilnicam stoječim gostom in točilcem pod vejo,

proti ukinitvi finančnega ravnateljstva v Mariboru ter proti preobdačenju gostilničarstva od strani nekaterih občin, posebno mariborske.

V debato je posegla cela vrsta govornikov, ki so soglasno kritizirali slabo finančno politiko v oblasti. Poleg neznosnih davkov se še dopušča rednemu gostilničarstvu nezdrava konkurenca. Gostilničarji so postali za oblastva že nekaki neplačani eksekutorji, ki izterjajo od ljudstva denar za davek, ki ga nosijo oblastim. Radi neznosnih davkov postajajo gostilničarji že tudi plačila nezmožni. Toda oblasti se za to ne zmenijo, temveč neusmiljeno posegajo po rubežu. Pred par tedni je bil nekemu gostilničarju prodan celo ves inventar in izpraznjeni poslovni lokali. Več govornikov se je ob splošnem odobravanju izreklo celo za stavko gostilničarjev, ako bi vsi protesti, vloge in prošnje več ne pomagali.

Končno je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija:

Gostilničarji, kavarnarji in hotelirji iz cele mariborske oblasti, najodločneje protestirajo proti previsokim občinskim davščinam, ki se jim nalagajo s strani raznih občin v mariborski oblasti, osobito mariborske mestne občine na vino, pivo, žganje, vinski mošt, prireditve itd. in prosimo vse občine mariborske oblasti in posebno mariborsko mestno, da zniža in po možnosti ukine občinske doklade in takse na vseh predmetih, ker obremenjujejo gostilničarski stan in povzročajo na ta način draginjo — torej manjši konsum ter se tako slabi in preprečuje razvoj tujškega prometa.

Obenem je bila sprejeta tudi resolucija proti ukinitvi finančnega ravnateljstva v Mariboru. Posebna deputacija je odšla k oblastnemu predsedniku in mu izročila sprejete resolucije.

Prvi pogoj lepote:

čista, nežna in gladka polt, ki se doseže z uporabo 1491

VESNA KREME

Lekarna Praunsperger Zagreb, Starčevićev trg št. 18.

Podporno društvo za revne učence drž. realke v Mariboru

ima svoj redni občni zbor v ponedeljek 19. novembra popoldne ob 16.30 v posvetovalnici drž. realke v Mariboru z običajnim dnevnim redom. —

Mariborski in dnevni drobiž

Razburljiva nočna železniška nesreča pri Poljčanah

Te dni se je izvršila na železniški progi med Slovensko Bistrico in Poljčanami sredi noči ob priliki prihoda dunajskega brzovlaka izredno razburljiva nesreča. Dogodek spominja radi svojega brzega odigravanja in svoje napetosti na prav ameriške kinematografske scene.

Z Bizeljskega je vozil na težkem dvotonskem vozu neki posestnik trinaest pitanih svinj za nekega tovarnarja klobas v Mariboru. Po šesturni vožnji je voznik v Poljčanah malo počival in nato po polnoči peljal dalje proti Mariboru. Konji so bili po dolgi vožnji že zelo utrujeni, tako da je voznik že prav težko pripeljal preko visokega klanca nad Poljčanami. Po tretji uri zjutraj je prišel voz z rejenimi prašiči do železniške proge ne daleč tega klanca ravno v času, ko se tamkaj križata nočna brzovlaka pri železniškem prehodu nad predorom. Okraj na cesti zavije tam v precej ostrem loku z brega na železniško progo, odkoder vodi nato skozi gozd proti Slovenski Bistrici. Tik ceste in proge stoji železniška čuvajnica, kjer odpira in zapira zatvornice že več let tamkaj uslužbeni železničar. Malo pred prihodom voznika je odbrzel zagrebški brzovlak proti Mariboru. Ker je bilo še dovolj časa, je čuvaj odprl zatvornice, da bi mogel voznik preko tira. Toda strah in groza! Konja sta vlekla nadvse počasi in težko ter nista prišla s tirov. V tem pa se je že pričel bližati iz temne noči od Slovenske Bistrice dunajski brzovlak.

Opazivši grozečo nevarnost, je priiskočil čuvaj k vozu ter pomagal priganjati konje in ko tudi to ni pomagalo, tiščati voz z železniškega tira. Toda žival ni mogla ali ni hotela z mesta, moža sama pa tudi nista utegnili premakniti težko naloženega voza preko tračnic. Položaj je postajal vsak hip kritičnejši, ker je bilo nočno bobnenje brzovlaka iz gozda že prav blizu.

Ko je čuvaj uvidel, da je ves napor za premaknitev voza zaman, se je poslužil še zadnje rešilne bilke, pograbil svetilko in zdiral brzovlaku nasproti ter mu dal znamenja »stoj«. Strojvodja pa očitno signala ni opazil ali pa morda ni mogel vlaka več ustaviti. V nekaj trenutkih je brzovlak z vso silo treščil v vprežni voz ter ga dobesedno odrezal od ojesa in konjev. Na eni strani je imela ta nezmanjšana brzina brzoviaka še dobre posledice, ker bi bila v slučaju zmanjšane hitrosti potegnila lokomotiva pod svoja kolesa tudi oba konja. Tako pa je železni kolos odtrgal od konjev voz in ga zdrobil na drobne kose ter zmrvčaril vseh trinaest svinj, medtem ko se vozniku in konjema ni zgodilo prav ničesar. Prestrašena konjička sta jo seveda v divjem begu vdrli v bližnji gozd, tako da ju je šele po dolgem času na drugem koncu pokrajine vjel nesrečni voznik.

Železniška uprava je takoj uvedla preiskavo, kdo bi bil kriv tej nesreči, ki je napravila okrog 20.000 Din škode. Po naših informacijah zlasti čuvaja ne zadene nobena krivda, ker je bilo pač samo naključje, da sta konja odpovedala ravno sredi tira.

Ako odvzamemo dogodku tragiko, ki jo ima prizadeti kmet s škodo — ovarnar bi imel namreč prevzeti svinje šele v Mariboru — je gotovo obžalovati, da ni bil priča dogodku kino-operator, ki bi dobil na platno prav napeto atrakcijo iz domačega življenja.

Nalezljive bolezni v Mariboru.

Od 1. do 7. novembra je bilo prijavielno mariborskemu mestnemu fizikatu 7 slučajev obolelosti na nalezljivih boleznih in sicer 7 slučajev ošpic.

Dar Dijaški kuhinji.

Mesto venca na grob kapetana Alfonza Tomiškega je daroval profsorski zbor mariborske gimnazije 240 Din mariborski Dijaški kuhinji.

Tatvine koles

so zopet na dnevnem redu. Ena je prijavljena iz Studencev, več poizvedb za tatovi koles je pa zopet poslalo mariborski policiji zrezko poglavarstvo v Celju, kjer so tatvine te vrste zelo česte.

Novi mestni avtobus.

Včeraj popoldne je priredilo mestno avtobusno podjetje poskusno vožnjo dveh novo kupljenih avtobusov, katerim se je pridružil tudi novi avtofurgon. Na cesti Maribor—Lenart—Gornja Radgona—Ljutomer—Ormož—Ptuj—Maribor so se izkazale vse številne dobre plati novih Austro-Fiat (sedanje ime je Oesterreichische Automobil-Fabriken) avtobusa. Mestna občina mariborska se je na priporočilo ravnatelja avtobusnega podjetja g. inž. Tomiškega, ki je v raznih podjetjih tu in inozemstva študiral praktičnost avtobusov znamke Austro-Fiat, odločila končnoveljavno ostati pri vozilih te vrste tudi v bodoče. Avtomobili so v porabi bencina izredno štedljivi in po vsej konstrukciji najbolj pripravljeni za promet po mestnih ulicah. Občinstvo bo zlasti zanimala novost, da sta nova avtobusa opremljena tudi za napravo za ogrevanje voza: iz cilindrov prihajajoči ostanki toplih plinov segrejejo zrak, ki greje voz pod mehikimi udobnimi sedeži. Ventilacijo oskrbuje dva rotorja nameščena na strehi, kjer je tudi galerija za prtljago. Razen tega sta še v vozu samem pod streho polici kakor v višjih razredih železniških vagonov. Tudi okna so takšna kot na železnici in je možnost »zmečkanja« šip minimalna. Vsa karoserija je solidnejša in trpežnejša kot pri dosedanjih vozilih v mestnem prometu. Močnejša in z boljšim precesjem opremljena šasija parira vse sunke naših slabih cest. Avtobusa sta prišla kompletna iz avstrijske tovarne, kjer so ju pobarvali žolto-zeleno, kakoršna so vsa mestna vozila. Eden teh 18 sedežnih avtobusov bo že jutri pričel voziti na progi glavni kolodvor—kralja Petra vojašnica.

Pride 18. novembra Pride Kralikraljev

istočasno v

Kino Union in Grajski kino

Sleparju Dirnplatu so oblasti na sledu.

Že včeraj smo na kratko poročali o veliki poneverbi Engelberta Dirnplatza, ki je osleparil oblačilnico »Ilirijo« v Ljubljani za okroglo 100.000 Din. Tvrdko je zastopal od leta 1925 in si znal pridobiti zaupanje vodstva, kar pa je za časa delovanja v Mariboru zlorabil in z gotovino pobegnil v inozemstvo. Pri nekem denarnem zavodu je tudi vnovčil menico na 20.000 Din in brez sledu izginil. Podjetje je prišlo poneverbi takoj na sled in mariborska policija mu je bila takoj za petami. Sledi so vodile v Gradec, kamor je mož tudi pristojen. V Gradcu so ostale poizvedbe brezuspešne. Pač pa se je pri njegovi materi doznalo, da ima že delj časa načrt oditi v Argentinijo, kjer živi njegov mlajši brat. Njegovi znanci pa so povedali, da je v pondeljek odpotoval na Dunaj, kjer * je pričakovala njegova ljubica Zofija S. iz Melja. Da mu prepreči beg, je graška policija radio-telegrafskim potom obvestila vsa nemška pristaniška mesta, kakor tudi konzulate in prometna društva, tako da je računati, da bo sleparski zastopnik v najkrajšem času v rokah pravice, kjer bo lahko mirno snoval načrte o argentinskih plantajah.

Koncert pianista Noča.

V petek, 16. t. m. bo koncertiral v veliki kazinski dvorani ljubljanski pianist, profesor Noč. Opozarjamo že danes na to zanimivo prireditev domačega umetnika, o katerem bomo jutri priobčili daljši informativni članek.

Truplo

jurista Schenda, ki je predvčerajšnjim izvršil v Mariboru samomor, bodo starši prepeljali v Pančevo. Vzroki tragedije mladeniča niso znani. Bil je marljiv in je na beograjski univerzi z uspehom zaključil vse izpite. V Zagreb in v Slovenijo pa so ga starši poslali na oddih, kjer si je nepričakovano končal življenje.

Hoover — predsednik ameriške unije

SILNA AGITACIJA. — MIRNE VOLITVE. — SIJAJNA ZMAGA HOOVER-A.

Dne 6. tm. so se izvršile v Zedinjenih državah volitve za državnega predsednika ali kakor pravijo Amerikanci »za najčastnejše mesto sveta«. Volilni dan je v ameriški ustavi tako-le predpisan: prvi torek po prvem pondeljku po prvem novembru vsako četrto leto.

Za te volitve so se pričakovali razni nemiri in razburjanja. Mislilo se je, da bodo fašisti — člani maskiranega društva Ku-klux-klaun — demonstrirali proti demokratskemu kandidatu Smithu. Razen silne volilne agitacije in reklame pa ni bilo nobenih nemirov. Bil je »bitter campaign« — vroč boj, kakoršnega še ni bilo.

Evropa ne more prav razumeti vsebine in smotra tega gigantskega boja, ki je stal oba strankarska tabora okrog — 200 milijonov dolarjev. Na izid volitev so se stavile zadnje dni tudi ogromne vsote. V Evropi ne morejo prav razumeti prave razlike med republikanci in demokracijo. To je tudi ena od ameriških tganjk.

Ogromni ameriški listi so se s temi volitvami bavili v največji meri: strankarski publiki se se servirale dolge razprave, svoje »šlagerje« je pa imela tudi ulica. Tako n. pr.:

»Tunney za Smitha!»

»Lindbergh za Hoover-a!»

»Smith divi iz beznice v beznico po Newyorku!»

»Smith je podkupljenec irskega kluba Tammany.»

»Hoover je na Mississippi-ju zaslužil!»

»Hoover je imel na Kitajskem ženske služajke!»

31 Republikanci so tudi na tihem agitirali proti demokratu Smithu: »Katolik je, Irce protežira!» — »Smith bo zvišal število priseljencev!» — »Za Italijane in Poljake se je izjavil.»

Teh volitev so se prvič udeležili Indijanci, ki so dobili 1. 1924 volilno pravico. Ženske imajo volilno pravico od 1. 1920. Republikanci so naenkrat odkrili, da ima njihov podpredsednik Curtis nekaj indijanske krvi v svojih žilah in v imenu »Velike kače« so izdali proglas na indijanske volilce.

Amerikanci — kakor znano — ne volijo svojega predsednika direktno, temveč samo »volilne može«. Pri tem so posamezne države nedeljene volilne enote.

Besnenje vulkana Etne

Bruhanje bo trajalo več tednov. — Lava bo dosegla višino 30 metrov.

Prof. Ponti, vodja vulkanološkega zavoda, računa, da bo sedanjí izbruh osnje nika Etne, ki prekaša mnoge prejšnje tako po obsegu kakor tudi po srditosti, trajal več tednov. Izbruh 1. 1669 je trajal nad eno leto in je dosegel dnevno kubični kilometer lave. Prof. Ponti si je večeraj skupno z ministrom za javna dela Turatijem ogledal ogroženo ozemlje ter pri tej priliki ugotovil, da se delovanje vulkana vedno bolj razširja. Bruhanje lave se je podesetorilo.

Od mesteca Mascali štrli iz lave le še cerkveni zvonik in nekaj višje ležečih hiš. Prebivalstvo je silno razočarano, ker je pričel vulkan bruhati kljub vsem procesijam ravno na dan njihovega zaščitnega patrona sv. Leonarda. Žareča lava je pogoltni — tudi vojaški spomenik, ki so ga pravkar nameravali odkriti in blagosloviti. Človeških žrtev pa k sreči ni, ker je imelo prebivalstvo dovolj časa, da je rešilo svoje življenje in premoženje.

Ker je ozemlje od Mascali proti morju skoro ravno, se bo lava pomikala po tej poti. Oblasti so zato odredile tudi že izpraznitev Carube. Da se olajša odtok lave v morje, je vojaški komandant v Siciliji, general Scippono odredil, da naj se struga Pietra Fucile razširi z razstreljevanjem. Predno se bo ohladila lava, ki ne doseže morja, bo trajalo več let.

S pomočjo letala je bilo ugotovljeno, da se je vzdolž podzemskega toka lave

Država Texas n. pr. ima 20 volilnih mož in stranko, ki si pridobi večino volilnih glasov, postavi vseh 20 volilnih mož. Ameriški volilni boj se ne bje za večino naroda, temveč za večino držav.

V volilni dobi se je po listih napisalo tudi dosti zanimivosti in duhovitosti. Amerika je klasična dežela statistike. Poštevanka je važnejša od abecede. Statistično so preresetavali tudi govore obeh kandidatov in izračunali, koliko je v njih tehtnih misli in pojmov in koliko praznih fraz. Praznega so našli nad — polovico.

Smithu se pripisuje nekaj čednih anekdot. Ko so zahtevali naj se izjavi o prohibiciji, je dejal: »Na prohibicijo gledam kakor na ljudi. Kot dojenček je človek moker, kot starec pa suh. Vmes kot mož je pa enkrat moker in potem zopet suh.« — Na nekem shodu se je neka dama zelo zavzela za prohibicijo ter posebno naglasila sledeči argument: »Kdor začne s kozarčkom, se potem od steklenice ne more več ločiti!« — »To je tako, kakor z zakonom,« ji je odvrnil Smith, »mož si zaželi ženico, na enkrat pa ima celo družino na vratu in od te ne pride več proč.«

Ves humor pa Smithu ni pomagal. Dobil je večino samo v osmih državah, v vseh drugih pa Hoover, ki je dobil tako od 531 — 467 elektorskih glasov. Hoover je bil v vojni dobi organizator prehrane in Amerikanci so mu za to hvaležni.

Novi ameriški državni predsednik se je rodil kot sin vaškega kovača in prvoboriteljice Kvekerske sekte. Kot 14letni deček je izgubil stariše ter prišel k svoji mami stricu v državo Oregon. Ko je hotel študirati, mu je tudi stric umrl. Sam je začel služiti denar, obiskoval je univerzo, snajl vozove, postal inženjer, prišel v Avstralijo in Kitajsko, kjer je stopil v službo svetovnega velepodjetja. Postal je samostojen. Ob izbruhu vojne je vodil pomožno akcijo za 160.000 ameriških državljanov, razkropljenih po Evropi. S to akcijo si je pridobil toliko zapujanje, da je postal pozneje organizator prehrane, nato minister trgovine in vodja še raznih drugih vladnih poslov. Naenkrat je pa izstopil iz kabineta in — kandidiral za predsednika države. Politika Amerike se pod njegovim predsedništvom ne bo spremenila.

odprlo več sto novih žrel. Pričakuje se, da bo dosegla lava v nižini nižje Mascali višino 30 metrov.

Napad morskih razbojnikov

Da »delovanja« morskih piratov danes ni najti samo v storijah raznih starejših pisateljev, ampak še vedno tudi v vsakdanjem življenju nekaterih pokrajin, dokazuje naslednja brzjavka, datirana 5. tm. v Londonu: Iz Hankaua javljajo, da je bil izvršen na reki Yangce velik organiziran napad morskih roparjev na parnik Šasi, ki je last »China Steam Navigation Company«. Nedaleč Hankaua na poti proti Šanghaju so v potnike preoblečeni razbojniki ustrelili oficirja, težko ranili dva moža ter oplenili ladjo. Neki uradnik parnika je ravno v drugem razredu pobiral od potnikov vozino, ko je nenadoma cela vrsta Kitajcev odrekla plačilo vozine. Kakor hitro pa je zapustil parnik teritorij mednarodne naselbine, je banda napadla in ubila oficirja, prišla kapitana in ga z njegovo družino vred zaklenila v kabineto, nakar je dobobra oplenila pisarne in potnike. Čez nekaj časa je prihitela mima parnika neka motorna barka, na katero so skrivnostni napadalci zmetali naropano blago in se z njo tudi sami odpeljali v neznano smer.

Slaba stran štrajka.

V Statistiki, ki jo je izdala avstralska vlada, najdemo med drugim tudi zanimivo ugotovitev, da je bilo radi štrajkov izgubljenih v Avstraliji preteklo leto 1.700.000 delovnih dni, kar predstavlja vrednost 8.500.000 dolarjev!

Psi odkrili velik zločin

V vasi Bogomili pri Velesu v Makedoniji je bila te dni slučajno odkrita velika rodbinska drama. Ovčarski psi so namreč v bližini vasi izkopali več človeških kosti in je preiskava nato kmalu razkrila tajnosti strahovitega zločina. Bile so to kosti Petra Boškovića, njegove žene Ane in 5 mesecev starega sinčka Jurija, ki sta jih ubila njihov lastni oče Atanazij in najmlajši brat Dimitrije.

L. 1918 je odšel najstarejši sin Peter z doma s trebulhom za kruhom v Beograd, kjer pa je kmalu zašel v slabo družbo, se poročil z neko propadlo žensko, se zopet ločil od nje in se potem vrnil domov. Toda prestolnica je postala odtodaj zanj zelo privlačna in se je 1. 1926 zopet odpeljal v Beograd, kjer je postal železniški nosač. Seznanil se je z neko mlado in lepo Nemko Ano, s katero se je poročil in dobil sinka Jurija.

Ko je zgubil službo na železnici in ni mogel dobiti takoj drugega posla, se je novembra prošlega leta vrnil z ženo in otrokom zopet v Bogomile. Ker pa se ni razumel z domačini, je začel zahtevati od očeta razdelitev posestva, kar je plačal s svojim življenjem. Da reši posestvo, je oče skupno z najmlajšim sinom Dimitrijem sklenil, da umorita Petra in vsa njegovo rodbino. Ko so nekoč bili vsi trije na polju, je Dimitrij po navodilu očeta nenadoma zamahnil s sekuro in z več udarci po glavi ubil starejšega brata Petra. Oče in mlajši sin sta se nato vrnila domov, kjer je bila samo Petrova žena Ana, jo zavratno zgrabila in zadavila. Končno je stari Atanazij dvignil pet mesecev staro dete iz postelje in je vrigel s tako silo po tleh, da je otrok takoj izdihnil.

Ko je legel mrak, sta oče in mlajši sin naložila obe žrtvi na voz, ju odpeljala izven vasi in tamkaj zakopala, dočim sta Petrovo truplo zagrebala kar na mestu, kjer sta ga ubila. Naslednjega dne pa sta razglasila po vasi, da je Peter z ženo in otrokom nenadoma zapustila hišo in odpotovala zopet v Beograd. Leto dni je ostal zločin neodkrit in je oče Atanazij med tem že umrl. Izkopane kosti pa so sedaj le odkrile zločince in se bo moral Dimitrij sedaj zagovarjati pred sodiščem.

Poskusni zakon Chaplinove žene

Polna razočaranj nad prvim zakonom, ki ga je sklenila lepa in temperamentna Lita Grey z znamenitim umetnikom Charlie Chaplinom, je bila sedaj primorana, da postane cpreznejša, ako bi se ponovno odločila, da stopi v zakonski jarem. Še vedno lepa in mlada dama ima polno častilcev, kar je tembolj razumljivo, ker jo je že samo njena ločitev od Chaplina napravila zanimivo osebnost po vsem svetu. Toda dražestna Lita je dosedaj odbila vse snubce. Le filmski igralec Roy Darcey je imel sedaj več sreče. Lita je namreč sklenila, da poskusi z njim takozvani »poskusni zakon«, ki bo trajal 4 mesece, kar je vsekakor zelo mnogo ne samo za Lito, temveč tudi za ameriške pojme o modernem zakonu. Ako bo mladi par po tem roku še vedno mnenja, da se imata rada in da harmonirata, potem bo ločena Chaplinova žena že v drugič okusila sladke okove zakonskega življenja. Kakor znano, je bila Lita Grey šele 16 let stara, ko se je poročila s filmskim igralcem Chaplinom. Takrat je skupno z njim igrala v filmu »Kopačevo zlato«, ki je priboril Chaplinu svetovni sloves.

Tragedija v umobolnici.

Francoska umobolnica v La Rochelle na atlantski obali je bila nedavno pozorišče strahovite drame. Nekega moža, ki je živel v bolnici že več let, je zadnje mesece zapustila besnost, tako da so ga pustili popolnoma svobodnega kretati se znotraj obzidja. Te dni pa ga je ponovno popadla njegova huda bolezen. Ker ni bilo v bližini nobenega paznika, je skočil nesrečnež na najbližnjega bolnika in ga kratkoma zadavil, druge tri pa smrtno ranil z nekim železnim orodjem in kamenjem. Najbrže ne ostane niti eden pri življenju. Z največjo muko so reveža obvladali in zavarovali!

Spominjajte se CMD

Sport

MARIBOR—RAPID.

V nedeljo popoldne se bo v Mariboru odigrala najvažnejša tekma letošnje sezone. Na igrišču ISSK Maribora se srečata najresnejša nasprotnika in kandidata za prvenstvo mariborskega okrožja. ISSK Maribor ima po dosedanjih uspehih, kakor tudi po kvalitativni premoči več izgledov, vendar protivnika ne bo smel podcenjevati, sicer presenečenje ni izključeno. O obeh moštvih lahko trdimo, da sta na višku moči, ki sta jo dosegli v letošnjem letu in da bosta nudili prvovrsten nogomet. Imeli bosta priliko manifestirati vse svoje sposobnosti in vrline, občinstvo pa bo prišlo v polni meri na račun. Sodil bo ljudbljanski sodnik.

Sprememba v vodstvu Železničarja.

Kakor doznavamo, je že pred nekaj tedni odstopil s svojega mesta kot predsednik SK Železničarja marljivi in požrtvovalni športnik g. inž. Senica. Novi vodja kluba Železničarjev je g. inž. Koudelka. Upati je, da bo tudi novi predsednik z vsemi silami izvajal program kluba in skušal doseči njegov namen v športnem in drugem pogledu, kakor je to nalogo železničarjev lepo razvijal idealni g. inž. Senica ob otvoritvi klubovega igrišča.

Dijaki smučarji!

Dijaki smučarski odsek SPD ima sestanek tri v soboto ob 18. v državni gimnaziji (1.a razred). Dijaki, ki se zanimajo za ta sport, naj pridejo polnoštevilno! — Načelnik.

Evropski pokal.

Po poslednji tekmi Madžarska—Švica je placement tekmujočih držav za evropski pokal naslednji:

1. Italija	5 3 1 1 12:10 7
2. Avstrija	6 3 0 3 11:9 6
3. Madžarska	5 3 0 2 14:13 6
4. ČSR	4 2 1 1 5:4 5
5. Švica	4 0 0 4 5:11 0

V nedeljo se odigra tekma Avstrija—Italija. Če uspe Avstriji zmaga, prevzame ona začasno prvo mesto. V nasprotnem slučaju so še samo Čehi nevarni konkurenti Lahom.

Srednjeevropski pokal.

Prihodnjo nedeljo se odigra na Dunaju letošnji finale za srednjeevropski pokal med budimpeštanskim Ferencvarosem in domačim Rapidom. Radi tega so ta dan zabranjene vse prvenstvene tekme v avstrijski prestolici. Ker je bil Rapid v prvem finalu v Pešti tepen v silnem razmerju 1:7, ni menda nikakega upanja na uspeh Avstrijcev. —

Rekordi v hitrostnem drsanju.

Mednarodna zveza drsalcev ugotavlja naslednje svetovne rekorde v hitrostnem drsanju: 500 m Roald Larsen, Norveška 43.1 sek.; 1000 m Oskar Lathisen, Norveška, 2:17.4; 5000 m Harald Ström, Norveška, 8:26.5 (v Oslu; vsi ostali v Davosu). 10.000 m Armand Carlsson, Norveška 17:17.4.

Kje je največ ločitev zakonov?

Ločitve zakonov, ki so bile pred svetovno vojno razmeroma redke, so se od tedaj strahovito razpasle. V Berlinu je bilo 1. 1926 nič manj kot 7362 ločitev zakonov in zavzema v tem pogledu Berlin nedvomno prvo mesto na svetu. V Berlinu samem se namreč vsako leto loči dvakrat več oseb kakor v vsej Angliji. Tudi takozvani »pregrešni Pariz« v tem oziru daleč zaostaja za »moralnim Berlinom«. L. 1926 ima namreč zaznamovati samo 4191 ločitev zakona. Zato pa izkazuje zopet Dunaj, ki je po številu prebivalstva dvakrat manjši od Pariza, že 1. 1925 nič manj kot 3241 ločitev, torej relativno mnogo več kot Pariz. Še huje pa so te številke v Ameriki, kjer ločitev zakona ni spojena s tako velikimi težkočami kakor v evropskih državah. Tako se n. pr. v Zedinjenih državah loči letno osemkrat več zakonskih zvez kakor v Franciji. Ravno temu pa je tudi pripisovati dejstvo, da zaznamujejo Zedinjene države razmeroma zelo malo rojstev.

O letošnji študentski olimpijadi

Dasiravno je bila že koncem letošnjega poletja zaključena študentska olimpijada v Parizu, na kateri so prvič nastopili tudi jugoslovanski visokošolci in to Slovenci z ljubljanske univerze — prinašamo naslednji članek udeležencev akademskih sportnih tekem za svetovno prvenstvo. To pa zlasti radi tega, ker niso nobene naše novine poročale podrobneje o študentski olimpijadi in pa zato, da spozna javnost, ki je podprla slovensko delegacijo, da so si vsaj dragocenihkušen pridobili naši študentje-sportniki, ki bodo na prihodnji olimpijadi dosegli gotovo znatno večje uspehe. Vsak začetek je težak! (Uredništvo.)

O priliki 10. kongresa internacionalne konfederacije visokošolcev v Parizu od 11. do 24. avgusta t. l. so se vršila tudi sportna tekmovanja za svetovno akademsko prvenstvo. Med 49 državami, ki so bile zastopane na kongresu, je imela tudi naša država svoje zastopnike.

Skoro hujše kot za amsterdamsko olimpijado so se posamezne države pripravljale za ta akademsko prvenstvo; posebno velja to za Italijo, ki pa je posebno v lahki atletiki popolnoma pogorela. Tudi mi nismo držali križem rok. Mnogo mesecev pred pariškimi akademskimi igrami smo že zbirali in sestavljali moštva za plavanje, tenis, lahko atletiko in nogomet. Priredili smo v ta namen v Ljubljani akademski sportni dan, ki pa žal ni izpolnil naših nad. A kaj pomaga vse skupaj, ko je moralo do našega odhoda v Pariz vse odpasti in to zgolj radi pomanjkanja denarja. Kedaj bo naša država pokazala smisel za sport in kedaj se bo zavedla, da so taka tekmovanja največja propaganda za narod in državo? Če pomislimo, da je poslala Italija v Pariz nad 400 ljudi in to vse na državne stroške, če pomislimo, da je bila tam cela masa Nemcev, Angležev, Čehov, Poljakov, da je celo Japonska poslala na akademsko tekmo 45 aktivnih udeležencev, potem smo upravičeno pričakovali, da bomo od vlade dobili vsaj nekaj tisočakov. Vendar so vse intervencije bile zaman, dobili nismo niti pare.

Takšna je bila situacija 14 dni pred pričetkom tekmovanj. Podoba je bila, da Jugoslavija ne bo zastopana na teh veli-

kih mednarodnih tekmah. Podvzeli smo v skrajni sili nabilralno akcijo v naši javnosti in res nam je uspelo, da je tako zagrebška, kot ljubljanska univerza poslala — čeravno v skromni meri — svojo sportno delegacijo v Pariz. Zasluga za to gre pri nas pred vsem ljubljanski, v prvi vrsti pa mariborski oblastni samoupravi, ki je skoro izključno omogočila nastop naših akademikov-sportnikov v Parizu. Tako je ljubljanska univerza poslala dva oficijelna delegata in tri tekmovalce, in sicer 2 lahkoatleta in enega teniškega igralca. Zagrebška univerza je poslala v Pariz 10 lahkoatletov, tekmovalcev, in sicer so bili to najboljši jugoslovanski lahkoatleti.

Usoda pa je hotela, da je ravno dva dni pred pričetkom tekmovanj umrl voditelj hrvatskega naroda Stepan Radić in da je ravno tedaj doseglo nasprotje med Beogradom in Zagrebom kritično stopnjo. In tako je prišlo do tega, da tovariši z zagrebške univerze, čeravno so bili že v Parizu, niso hoteli oz. niso smeli startati za Jugoslavijo. Startali bi edino za Hrvatsko pod hrvatsko zastavo s črnim florom, česar pa CIE (Confédération Internationale des Etudiants) ni dovolila; edino »Pobratinstvo«, to je zveza študentov kraljevine SHS, je namreč včlanjeno v CIE. O »Pobratinstvu« pa Hrvatje niso hoteli ničesar slišati. Ta korak Hrvatov je zelo škodoval ugledu jugoslovenskih akademikov ter jugoslovanske javnosti sploh. Nedvomno bi skupno s Hrvatji pri sportnih nastopih mnogo več dosegli in bi v Parizu pred zastopniki vseh narodov prav častno zastopali naš jugoslovanski sport. Tako, ko smo izvedeli, da Zagrebčani ne startajo, nam je bilo jasno, da z dvema lahkoatletoma ne bomo mogli ničesar doseči in da se bomo morali zadovoljiti s tem, da se bo Jugoslavija pri teh tekmah sploh omenjala ter da bo na stadionu poleg drugih visela tudi jugoslovanska trobojnica.

Nogometnega turnirja so se udeležile 4 države, in sicer Češka, Madžarska, Italija in Francija. Jugoslaven smo tudi prijavili svoje moštvo: imeli smo že izrečane termine (tekmovali so po sistemu na točke), vendar smo morali dan pred pričetkom tekmovanja svoje sodelovanje, odpovedati. Vzrok — pomanjkanje sredstev in sportne prilike doma. Lahko so upravičeno skakali od veselja, saj so se

iznebili nevarnega konkurenta! Dobro so vedeli, da so igralci naše drž. reprezentance sami akademiki. Na stadionu je poleg češke, madžarske, italijanske in francoske zastave vihrala tudi naša trobojnica, saj so vsi pričakovali, da bo nastopila tudi Jugoslavija... Težko nam je bilo, a pomagati nismo mogli! Še boli pa smo se jezili, ko smo videli igro. Reči moram, da so ta akademska moštva igrala izredno slab nogomet. »To bi bil užitek«, mi pravi kolega Stipe, »ko bi te fašiste nagrabili takole osem nula«. Prav lahko bi jih!

Lahi so povsod tudi v lahkoatletiki nastopali popolnoma črno oblečeni z liktorskimi grbom na prsih. Pri tekmi Češka-Italija, kjer so Italijani takorekoč v zadnji sekundi in to po veliki sreči znižali rezultat na 2:2, je prišlo do pretepa, toda ne med Čehi in Lahi. Nad fašiste so se spravili marveč Francozi! Sploh sem opazil, da Francozi dosti huje mrzijo Italijane kot mi. Privržencev fašisti niso imeli nikjer. V znak protesta Italijani niso nastopili v defilaciji o priliki slavnostne otvoritve lahkoatletskih tekmovanj. Končno se je Italija pri nogometnem turnirju vendar plasirala na prvo mesto, Češka in Madžarska sta imela enako število točk, Francija je bila zadnja.

V lahkoatletiki so bili doseženi nad vse pričakovane dobri rezultati, nekateri so bili celo boljši kot na olimpijadi v Amsterdamu! Tako n. pr. je pretekel 100 m zamorec Théard z otoka Haiti v času 10¹/₂ sek. Korak za njim sta bila dva Nemca in celo četrti, neki Japonec, je dosegel boljši čas od 11 sek. Pri skoku v dalj je bil prvi Nemec Meyer s 7.43 m. Četrti je bil znameniti olimpijonec Japonec Oda, ki je skočil 7.18 m. Pri nas skakejo rekordirji 1 m manj! Na 200 m je bil prvi Anglež Rinkel v času 22¹/₂ sek. Pri 400 m je bil dosežen čas 49¹/₂ sek. Na 800 m je bil prvi Švicar Paul Martin v času 1 min 57¹/₂ sek. Gigantski boj je bil pri teku na 1500 m med Nemcem Krause-jem in Norvežanom Jorgensen-om. Zmagal je za prsa Krause v času 4 min. 1¹/₂ sek. Tudi pri metih so bili doseženi izborni rezultati. Tako je vrgel kroglo Francoz Duhour 14 m 60. Disk je odresel Madžar s 40 m 28, kopje pa je vrgel neki Japonec 62 m 81 cm daleč.

Poleg takih kapacitet sta naša atleta dr. Perpar in Stepišnik imela pač malo izgledov. Izpadla sta že v predteklih. Pa glavno je za enkrat to, da sta le startala

in da je bila Jugoslavija zastopana. Saj nismo bili mi edini, ki nismo dosegli ničesar. Italijanski lahkoatletov je bilo nebroj, a dosegli so le eno četrto mesto! Prepričan sem, da bi mi skupno z Zagrebčani več dosegli od cele legije Lahov! V celoti so pa Nemci absolutno prevladovali; dosegli so prvo mesto daleč pred drugimi. Končni placement je bil sledeč: 1. Nemčija s 157 točkami, 2. Francija (98), 3. Japonska (61), 4. Ogrska (59), 5. Anglija (42), 6. Češka (34).

V tenisu so zmagali Italijani v finalu nad Čehi. Jugoslavijo je zastopal Miran Bleiweis iz Ljubljane, ki je takoj izgadel. Škoda da se turnirja nista mogla udeležiti brata Fridrich iz Zagreba. — Pri vodnem sportu in sabljanju nismo bili zastopani.

O priliki tekmovanja za akademsko svetovna prvenstva je pariški »Journal« priredil tudi takolimenovani miting šampijonov. Okoli 25 tisoč ljudi se je zbralo v ogromnem stadionu. Na ta meeting so bili povabljeni atleti svetovnega slovesa. Tako so bili spriterji: olimpijski zmagovalci Kanadčan Williams, Američani: Paddock, Scholz, Locke; potem na 100 m kot šesti na cilj, kar smo z svetovni klasi na 800 m Francoz Séra Martin in Švicar Paul Martin; dalje Ladoumégue in Jorgensen, specialista za 1500 m, in potem še cela množica drugih slavnih imen. Videli smo tudi slavne Kanadčanke, ki so v eksibicijskem teku kazale svojo umetnost. Senzacija je bil poraz Paddocka na 100 m, ki je prišel četrty na cilj in pa poraz Francoza Martina, ki ga je Švicar Martin na 800 m pustil dobrih 20 m zadaj. Na tem meetingu je startal tudi naš Dr. Perpar in prišel na 100 m kot šesti na cilj, ktr smo z velikim zadovoljstvom tudi čitali v francoskih časopisih.

Tako se je torej pariška akademsko olimpijada končala s prav majhnim uspehom za nas. Vendar led je prebit, začetek je tu. Drugič bomo na to tekmovanje šli z večjo korajžo, saj le izkušnje učijo človeka. — M. V.

Po poročni noči.

Mladenci, ki se je poročil z lepim dekletom, sreča po poročni noči zgodaj jutraj na cesti svojega prijatelja.

»Kaj, že tako zgodaj na nogah? Mislil sem, da boš se skušal tudi danes odpočiti!«

»Tako je, ravno zato sem odšel na izprehod!«

Mali oglasi

Zemlje, doplačevanje in oglaševanje ali reklamiranje: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Hilacinte in tulipane raznih vrst in barv, priporoča M. Berdajs, Maribor. 2129

Pomije na prodaj. Kolodvorska restavracija. 2137

Električne inštalacije popravila, svetilke, likalnice, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. XX.

Meblovano stanovanje (soba in kuhinja) event. meblvano sobo s souporabo kuhinje iščem. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Dve darci«. U

Vozniki, za nagramozanje ceste Sv. Petra—Ložane se takoj sprejmejo. Vpraša se pri tvrdki Ubald Nassimbeni, mestni stavbenik, Maribor, Vrtna ul. 12. 2125

3 do 4 lepe trgovske lokale odda. Naslov pove uprava lista. 2131

Kolesarji pozor! Ravnokar dospela velika pošiljatev električnih svetilk za kolesa »Bosche«. Posežite po njih dokler traja zaloga. Justin Gustinčič, Tattenbachova ul. 14.

Sobo-in črkoslikanje izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 1348

Bliža se 1. december

Priskrbite si pravočasno **zastave** volnene ali bombažaste ki jih nudi najceneje

Franjo Maler - Maribor Glavni trg 9

Zastopniki se iščejo!

Spominjajte se CMD!

Baržun v veliki izbiri že od Din 22.— naprej se dobi pri I. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17. U

Suha bukova drva, premog, kolobarji in vsakovrsten rezan les najceneje pri Piščancu na Državni cesti. 1872

Vozni red veljaven od oktobra

Prihod in odhod osebnih vlakov v postaji Maribor gl. kol.

Prihod vlakov v Maribor gl. k.			Odhod vlakov iz Maribora gl. k.		
Vrsta vlaka	Prihaja iz	ob uri	Vrsta vlaka	Odhaja v	ob uri
brzi	Dunaja	1 15	brzi	Trst	1 45
"	Trsta	2 55	"	Zagreb (Sušak, Split)	2 40
"	Zagreb (Sušak, Split)	3 10	"	Dunaj	4 —
potniški	Ljubljane (Postojna, Zagreb)	4 01	potniški	Zagreb (Ljubljano)	5 20
"	Čakovca (Mur ka S. bota)	6 58	"	Kotoriba (Mur. Sobota)	5 35
"	Poljčan	7 31	"	Celovec	5 4 —
"	Prevalja (L. venjgradec)	7 38	"	Dunaj	6 5 —
mešani	St. Ilja	7 42	mešani	St. Ilj	6 40
potniški	Dunaja	8 14	potniški	Vel. Kanizo (Mur. Sobota)	8 21
"	Velike Kanize (Mur. Sob.)	9 10	"	Dunaj	8 55
"	Ljubljane (Zagreb)	9 37	"	Postojna (Zagreb)	9 10
"	Trsta (Zagreb)	11 52	"	Falo	10 0
"	Falo	11 58	"	Ormož	10 40
"	Semmering	12 32	"	Dunaj	13 10
brzi	Celovec	12 53	"	Celovec	13 10
potniški	Praga (Dunaj)	12 53	"	Bakek	13 10
brzi	Ormoža (Mur. Sobota)	14 40	mešani	St. Ilj	13 30
"	Beograda (Split)	14 51	brzi	Trst	14 5
"	Trsta (Reka)	15 02	"	Beograd (Split)	14 55
mešani	St. Ilja	15 11	"	Dunaj (Praga)	15 37
potniški	Trsta (Zagreb)	16 34	potniški	Vel. Kanizo (Mur. Sobota)	16 18
"	Dunaja	18 20	"	Falo	17 10
"	Vel. Kanizo (Mur. Sobota)	18 21	"	Ljubljane (Zagreb)	17 20
"	Falo	18 41	"	Celovec (Slovenjgradec)	18 34
mešani	St. Ilja	20 31	mešani	St. Ilj	18 45
potniški	Bel ska	21 —	"	Pragerste	19 20
"	Brucka ob Muri	21 34	potniški	Dunaj	20 —
"	Kotoriba (Mur. Sobota)	21 47	"	Čakovca	21 06
"	Zagreb (Ljubljane)	22 —	"	Trst	23 25